

Kulturdepartementet

Riksantikvarieämbetet
Box 5405
114 84 Stockholm

Uppdrag till Riksantikvarieämbetet att ta fram vägledande underlag om skydd av yngre fartygslämningar

Regeringens beslut

Regeringen uppdrar åt Riksantikvarieämbetet att i samråd med Statens maritima museer ta fram vägledande underlag inför ikraftträdandet av lagstiftningen rörande skydd av yngre fartygslämningar.

Inom ramen för uppdraget ska samråd också ske med länsstyrelserna och andra berörda aktörer.

Uppdraget ska redovisas i en rapport till Regeringskansliet (Kulturdepartementet) senast den 31 mars 2014.

Bakgrund

I propositionen Kulturmiljöns mångfald (prop. 2012/13:96) föreslår regeringen att den nuvarande särregleringen i form av en tidsgräns om hundra år för fartygslämningar (skeppsvrak) utgår och att samma regelverk ska gälla för dessa som för övriga lämningar. Ett förtydligande föreslås samtidigt i lagen som innebär att en lämning som kan antas ha tillkommit eller, i fråga om fartygslämning, förlist 1850 eller senare inte omfattas av den allmänna definitionen. Samma tidsgräns ska, på motsvarande sätt som i dag, gälla även i fråga om fartygslämningar utanför gränserna för nationell jurisdiktion.

Länsstyrelsen får genom beslut i det enskilda fallet förklara en lämning som kan antas ha tillkommit eller, i fråga om fartygslämning, förlist 1850 eller senare för fornlämning om det finns särskilda skäl med hänsyn till dess kulturhistoriska värde. Länsstyrelsens beslut ska gälla omedelbart, även om det överklagas.

Förslagen i propositionen innebär också att begreppet skeppsvrak ersätts av fartygslämning. Syftet med ändringen är att undvika att termen

uppfattas som syftande på legaldefinitionen av skepp, som enligt 1 kap. 2 § sjölagen (1994:1009) definieras som ett fartyg vars skrov har en största längd av minst tolv meter och en största bredd av minst fyra meter. Fartygslämning är dessutom den benämning som numera används av Riksantikvarieämbetet och andra berörda i dessa sammanhang. Den nya termen inbegriper även lämningar efter luftfartyg, som också bör omfattas av denna fornlämningskategori. När det gäller kategorin luftfartyg, som i sin helhet torde kunna hänföras till tiden efter 1850, innebär förändringen att möjligheter skapas för att förklara sådana lämningar för fornlämning.

Riksdagen har den 13 juni 2013 beslutat i enlighet med regeringens förslag (bet. 2012/13:KrU9, rskr. 2012/13:273). Den nya lagstiftningen träder i kraft den 1 januari 2014.

På regeringens vägnar

Lena Adelsohn Liljeroth

Fredrik Linder

Kopia till

Statens maritima museer
Samtliga länsstyrelser